

מלאכת על אהבת תורה
ונאצל קיום מצוות

ימי תשועה

מצוות ספירת העומר
מפסח ועד שבועות

בס"ד

בפתחו הלב מתוך אמונה לפרשת "אמור"

1. פרשת המועדים

בפרשתנו מזכירה התורה בקיצור את העניינים המיוחדים המציינים כל מועד ומועד ואת תאריכיו, אולם מפרטת בהרחבה על שתי מצוות שאינן מוזכרות במקום אחר בתורה. קראו את הפסוקים:

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: כִּי תֵבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ, וְהִבַּאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן. וְהִנִּיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי ה' לְרִצְוֹנְכֶם; מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת יִנִּיפוּ הַכֹּהֲנִים."

ענו על השאלות הבאות, היעזרו במידע שמובא למטה:

- היכן חלה המצווה?
- באיזה זמן?
- תארו בקצרה כיצד מקיימים אותה:
- מה טעם המצווה?

בארץ ישראל, במוצאי יום טוב ראשון של חג הפסח, היו יוצאים שלוחי בית דין אל עירה הסמוכה לבית המקדש ובידיהם מגלים. אליהם הצטרפו תושבים מהעיירות הסמוכות כדי לקיים את מצוות העומר. היו קוצרים כמות של עומר (יחידת נפח) שעורים ומביאים לכהן שהיה מניף את העומר לכבוד ה'. רק לאחר הקרבת העומר שהוא ראשית התבואה - יכלו לאכול מהחיטה ומשאר התבואה ממיני הדגן. על ידי קיום מצוות העומר הודו לקב"ה על התבואה.

2. הספירה לקראת הבשלת החיטים והקרבתם לה'

1. אחרי הקרבת העומר מצווה התורה:

"וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה, שִׁבְעַת שָׁבוּעוֹת תַּמְיִמֹת תִּהְיֶינָה. עַד מַמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם; וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחַת חֹדֶשָׁה לַה'."

- מהי "מנחה חדשה"?
- ממה מקריבים אותה?
- מדוע העומר אינו נחשב "מנחה חדשה", הרי הוא הוקרב מן התבואה החדשה?
- חשבו: מהו ההבדל בין השעורים לחיטים?

מלאכת על אהבת תורה
ונאצט קיום המצוות

ימי תשועה

מצוות ספירת העומר
מפסח ואצט שמואל

היעזרו בדברי רש"י:

מנחה חדשה: היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש (התבואה שהבשילה אחרי הקרבת העומר). ואם תאמר: הרי קרבה מנחת העומר? אינה כשאר כל המנחות, שהיא באה מן השעורים.

השלימו:

במוצאי יום טוב ראשון של _____ אחרי הקרבת מנחת העומר מן ה _____ אנו סופרים _____ שבתות וכשמגיע חג _____ מקריבים מה _____ .
(חיטים / שעורים / פסח / שבועות / 7)

3. הספירה לקראת קבלת התורה - משעורים לחיטים:

לפי מסורת חז"ל חג השבועות הוא גם יום מתן תורה.
רבי יצחק אברבנאל נותן טעם למצוות הספירה ולסוגי הקרבן השונים:

"בצאתם ממצרים היו כבהמות מבלי תורה ודעת. ציווה יתברך שיקריבו אז עומר השעורים (מאכל בהמה).
ובחג השבועות שקיבלו את התורה ונעשו בעלי שכל ומביני מדע - ציווה שיקריבו מנחה חדשה, כמו שהיה בהם רוח חדשה, ושהמנחה תהיה שתי הלחם, מאכל בני אדם החכמים והנבונים.
ולכן הייתה הספירה מחג הפסח עד חג שבועות, לאמור: מתי יבוא יום ה' לדבר עמנו, כי האדם כשיכסוף דבר מאוד, ויקווה ביאתו, יספור הימים עד בואו.

א. איזה שינוי עבר על עם ישראל מיום צאתם ממצרים עד יום קבלת התורה? כיצד מבטא סוג הקרבן את השינוי?

ב. מה מבטאת הספירה מחג הפסח לחג השבועות על פי דברי רבי יצחק אברבנאל?

קראו את דברי הרמב"ם:

"וספירת העומר מיום ניתוקם ממצרים עד יום מתן תורה, שהוא היה המטרה והתכלית של יציאתם... ולא היה אותו המעמד העצום אלא יום אחד... ומגדולת אותו היום ורוממותו נספור הימים מן הראשון לחגים (חג המצות) עד ל-ו' (חג השבועות) כמי שמצפה לבוא האהוב בבני אדם אליו, שהוא סופר את הימים בשעות..."

מלמדת על אהבת תורה
ונאצט קיום המצוות

ימי תשועה

א. מה מבטאת מצוות ספירת העומר לפי הרמב"ם?

מצוות ספירת העומר
מפסח ואף שבועות

ב. הסבירו: מדוע יום מתן תורה הוא המטרה והתכלית ליציאת מצרים?

ג. האם קרה לכם שספרתם את הימים לקראת משהו או משהו שציפיתם לו ביותר?
ספרו על כך.

ד. חשבו: כיצד תוכלו לבטא את אהבת התורה והציפייה לקראתה בימים אלו של ספירת
העומר?

דבר תורה לשבת פרשת "אמור":

מצוות הקרבת העומר במוצאי יום טוב ראשון של חג הפסח והנפתה לפני ה' מלמדת אותנו להכיר בטובה ולהודות לקב"ה על תבואת השעורים שמבשילה בעונה זו. אולם קרבן השעורים איננו מזונו העיקרי של האדם ולקראת עונת הבשלת החיטה מצווה התורה לספור שבע שבטות עד לחג שבועות ולהקריב מנחה חדשה מן החיטים שהן מזונו החשוב של האדם ובכך להודות לקב"ה על כל השפע.

לפי מסורת חז"ל חג השבועות הוא גם יום מתן תורה ולמשמעות הספירה נוסף רובד נוסף. רבי יצחק אברבנאל נותן טעם לספירה: "בצאתם ממצרים היו כבהמות מבלי תורה ודעת. ציווה יתברך שיקריבו אז עומר השעורים (מאכל בהמה). ובחג השבועות שקיבלו את התורה ונעשו בעלי שכל ומביני מדע, ציווה שיקריבו מנחה חדשה, כמו שהיה בהם רוח חדשה, ושהמנחה תהיה שתי הלחם, מאכל בני אדם החכמים והנבונים.

ולכן הייתה הספירה מחג הפסח עד חג שבועות, לאמור: מתי יבוא יום ה' לדבר עמנו, כי האדם כשיכסוף דבר מאוד, ויקווה ביאתו, יספור הימים עד בואו".

גם הרמב"ם בדבריו מסביר כי מטרת ותכלית יציאת מצרים היא יום מתן תורה ומתוקף גדולת אותו היום נספור כל שנה לקראת חג מתן תורה כאדם המצפה לאהובו וסופר את הימים לבואו. בימים מיוחדים אלו של ספירת העומר ננסה להרגיש מיום ליום את הציפייה ליום מתן תורה ובכך להראות את אהבתנו הרבה אליה.

מלמדת על אהבת תורה
ונאצט קיום המצוות

ימי תשובה

מצוות ספירת העומר
מפסח ואף שבועות

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה חמ"ד יסודי

מצווה בפרשה – צער בעלי חיים

ה' ברא את העולם כולו לכבוד האדם. כל מה שנמצא בעולם - הוא לשירותו ולשימושו המועיל. בסמכות רחבה זו יש סיכון מסוים, להתגאות לנצל את הכוח לרעה. פרשת "אמור" מלמדת שישנה הגבלה בסמכות זו במה שקשור ל"צער בעלי חיים". גם בבית המקדש, המקום החשוב והנכבד ביותר לעם ישראל, מנועים אנו מלהקריב שני קרבנות ביום אחד כשמדובר באב ובנו, ואסור לשחוט ביום אחד לצורך אכילה אב או אם ובנה.

מידה בפרשה – דיבור נקי

הדיבור הוא אחד הדברים ההופכים את האדם להיות אדם, בשונה משאר היצורים בעולם. כיוון שכך, יש לנו חובה לשמור ייחוד זה ולהביא את ביטוי בדברים חשובים, המכבדים את מעמדנו על פני כל הנבראים. נשמש בדיבור להביע רגשות, לשתף במחשבות, לחלק מחמאות, ללמוד ועוד. הפרשה מלמדת אותנו שהתורה מתייחסת בחומרה למי שנגרר אחר היצר ומדבר דיבורים אסורים. מי ש"מברך" (=מקלל, בלשון "סגי נהור") את ה' חלילה, עונשו חמור – הוא חייב סקילה, כי פגע בחלק הקדוש ביותר שבו – הדיבור.

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "וְשׂוֹר אוּ _____, אֶתוֹ וְאֶת _____ לֹא תִשְׁחָטוּ בַּיּוֹם _____" (כ"ב, כ"ח)
- ב. "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה _____, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי _____ מְקַרְא-קֹדֶשׁ כָּל מְלָאכָה לֹא _____, שַׁבָּת הִיא לַה' בְּכָל _____" (כ"ג, ג')
- ג. "וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר _____ לַחֲדָשׁ הַזֶּה חֵג _____ לַה', שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת _____" (כ"ג, ו')
- ד. "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת _____ מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת _____ שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת _____ תִּהְיֶינָה. עַד מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת _____ תִּסְפְּרוּ _____ יוֹם; וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה _____ לַה'" (כ"ג, ט"ו-ט"ז)

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

א. מי שמביא קרבן – על הקרבן להיות שלם ותמים ללא מום (כ"ב, כ"א)

ב. אלו החגים שהתורה מצווה לחגוג אותם במועדם (כ"ג, ד')

ג. כשמגיעים אל ארץ ישראל קוצרים את התבואה ומביאים לכהן את העומר – את ראשית היבול (כ"ג, י')

ד. ב- א' בתשרי חוגגים את ראש השנה (כ"ג, כ"ד)
